

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/117/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3816215732
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martina Trnavská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3816215732.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Marty Trnavskej a sudkýň JUDr. Ľubice Bajzovej a JUDr. Aleny Záhumenskej v spore žalobkyne E., proti žalovaným: 1/ O., 2/ P., 3/ O., 4/ E., (žalovaným v 1. až v 4. rade) zastúpených: I., 5/ R., 6/ I., 7/ I., 8/ O., zastúpenej: I., 9/ E., 10/ I., 11/ E., zastúpenej I., 12/ I., 13/ O., 14/ I. 15/ S., 16/ E., 17/ E., 18/ I., 19/ O., 20/ J., o určenie vlastníckeho práva, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 11. marca 2019, č.k. 4C/153/2016-280, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti v rozsahu výroku XI. p o t v r d z u j e .

Žalovaným 8/ a 11/ p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania proti žalobkyni.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zastavil konanie voči žalovaným 9/, 16/, 17/, 18/, určil, že časť darovacej zmluvy zo dňa 06.12.2013, časť darovacej zmluvy zo dňa 31.03.2014, časť darovacej zmluvy zo dňa 12.05.2014 sú neplatné, že žalovaný 2/ P. G. je podielovým spoluvlastníkom označených nehnuteľností v kat. úz. H., žalovaná 3/ O.. L. P. je podielovým spoluvlastníkom označených nehnuteľností v kat. úz. H., žalovaná 4/ E. U. je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností v kat. úz. H.. Žalobu voči žalovaným 1/ až 4/ čo do zvyšku zamietol, žalobu voči žalovaným 5/ až 8/, 10/ až 15/, 19/ a 20/ zamietol. Žalovaným 9/, 16/, 17/ a 18/ náhradu trov konania nepriznal. Žalovaným 8/ a 11/ priznal výrokom XI. voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Žalovaným 5/ až 7/, 10/, 12/ až 15/, 19/ a 20/ náhradu trov konania nepriznal. Žalobkyni priznal voči žalovaným 1/ až 4/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 77%. Rozhodnutia o náhrade trov konania odôvodnil v ods. 71 a nasl. odôvodnenia. Uviedol, že o nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Vo vzťahu k žalovaným 9/, 16/, 17/ a 18/ o nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 257 C.s.p., podľa ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Dôvodom zastavenia konania voči týmto osobám boli procesné pochybenia zo strany žalobkyne. Títo žalovaní nežili už pred podaním žaloby, ktorým náhradu trov konania voči žalobkyni nemožno priznať. Vo vzťahu k žalovaným 5/ až 7/, 10/, 12/ až 15/, 19/ a 20/ o nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. Títo žalovaní mali vo veci úspech v plnom rozsahu (žaloba voči nim bola zamietnutá), náhradu trov konania si neuplatnili, preto rozhodol, že náhradu trov konania im nepriznáva. Vo vzťahu k žalovaným 8/ a 11/ o nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. Títo žalovaní mali vo veci úspech v plnom rozsahu (žaloba voči nim bola zamietnutá), náhradu trov konania si uplatnili, preto rozhodol, že majú voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia. Vo vzťahu k žalovaným 1/ až 4/ o nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 C.s.p. Žalobkyňa mala vo veci úspech v rozsahu 88,50% (zamietnutie žaloby sa týkalo nehnuteľností zapísaných na jednom LV z 9 žalovaných v prípade prvej i

druhej darovacej zmluvy a na dvoch LV v prípade poslednej darovacej zmluvy) a neúspech v rozsahu 11,50%. Pomer jej úspechu a neúspechu je 77%.

2. Proti tomuto rozsudku v rozsahu výroku XI., ktorým súd prvej inštancie priznal náhradu trov konania žalovaným 8/ a 11/, podala žalobkyňa včas odvolanie. Navrhla zmeniť rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku XI. tak, že žalovaným 8/ a 11/ sa náhrada trov konania neprizná. Poukazovala na upozornenie v žalobe „ostatní žalovaní sú v konečnom dôsledku v danej pozícii z „procesného hľadiska.“ Z toho odvodzovala, že „tí žalovaní z procesného hľadiska, ktorí mali záujem, sa na pojednávaní zúčastnili, ktorí nemali záujem, sa ospravedlnili, iní zaslali súdu vyjadrenie, ale sú i takí, ktorí sa ani nezúčastnili, ani nevyjadrili.“ Vytýkala, že jej najbližšie príbuzné žalované 8/ a 11/, nerešpektovali jej upozornenie, a že „z vlastného pohodlia, nezodpovednosti voči žalovanej 10/ a voči nej“ „s každou maličkosťou musia bežať za právnu zástupkyňou očakávajúc, že vyrieši všetky ich problémy a vynaložené prostriedky za jej právne služby budú posilať na preplatenie niekomu, kto nie je zodpovedný za ich konanie a jeho dôsledky. Poukazovala, že okrem nich nikto zo žalovaných nepotreboval právne zastúpenie. Priznanie náhrady trov konania za zastupovanie označila za obohacovanie sa na úkor „banálnych, právnych krokov“ a ako „vedomé parazitovanie“. Podľa jej názoru im mal právny zástupca poradiť, že právne zastúpenie nie je potrebné, rovnako ako účasť na súde.

3. Žalované 1/ a 8/ sa k odvolaniu vyjadrili a navrhli napadnutý výrok XI. rozsudku ako vecne správny potvrdiť, zároveň žiadali priznať náhradu trov odvolacieho konania. Uviedli, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď pri rozhodovaní o náhrade trov konania žalovaných v 8. a v 11. rade vychádzal zo zásady úspechu v spore premietnutej v ustanovení § 255 Civilného sporového poriadku ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania. Keďže žaloba bola voči žalovaným v 8. a 11. rade v celom rozsahu ako nedôvodne zamietnutá a súčasne neexistujú žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle ust. § 257 Civilného sporového poriadku, bol súd prvej inštancie povinný rozhodnúť o náhrade trov konania žalovaných v 8. a 11. rade tak, ako rozhodol.

4. K vyjadreniu žalovaných sa vyjadrila žalobkyňa. Uviedla, že nepovažuje výrok XI. rozsudku a jeho zdôvodnenie v odseku 74. za správne. Nemožno podľa nej hovoriť o úspešnosti v konaní o niekom, kto dostal priestor v konaní zúčastniť sa alebo účasť odmietnuť. Konanie právnych zástupcov považuje za špekulatívne zneužitie situácie a morálne zlyhanie, za neprofesionálne a nemorálne. Navrhla náhradu trov konania i odvolacieho konania žalovaným nepriznať.

5. Krajský súd ako odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu a z dôvodov daných podľa §§ 379 a 380 Civilného sporového poriadku zákona č. 160/2015 Z.z., (ďalej len C.s.p.) bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom výroku XI. podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

6. Žalobkyňa podľa obsahu podaného odvolania, najmä podľa odvolacej žiadosti v závere písomného podania nesúhlasila s priznaním náhrady trov konania žalovaným 8/ a 11/ predovšetkým z dôvodu neúčelnosti právneho zastúpenia žalovaných 8/ a 11/ v konaní. Podľa jej názoru si žalované 8/ a 11/ vzhľadom na charakter sporu a najmä vzhľadom na jej upozornenie v žalobe, že ako žalovaných ich označuje len z „procesného hľadiska“, nemali zvoliť zastupovanie advokátom v konaní a vytvoriť tak trovy, ktoré im v konečnom dôsledku musí nahradiť ona. Zastupovanie žalovaných advokátom označila za špekulatívne a účelové konanie so snahou obohatiť sa ako „vedomé parazitovanie“.

7. Vychádzajúc z článku 37 odseku 2 ústavného zákona 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd, ako aj z čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy, a to od začiatku konania. Toto právo v priestore civilného sporového konania rozvádza § 89 ods. 1 C.s.p. . Uplatnenie základného práva na právnu pomoc je ponechané na slobodné rozhodnutie oprávnenej osoby. Súd nemá právomoc preskúmať a rozhodnúť, či uplatnenie základného práva na právnu pomoc je dôvodné, lebo dáva oprávnenej osobe vyhladku na úspech v konaní, a preto oprávnená osoba môže uplatniť svoje základné právo na právnu pomoc, alebo či by uplatnenie základného práva na právnu pomoc mohlo byť iba iluzórne (formálne), a preto oprávnenej osobe neumožní uplatniť jej základné právo.

8. Právnu pomoc môže poskytnúť iba osoba s právnickým vzdelaním. Advokát je profesionálnym zástupcom, pričom ide o jediné povolanie s oprávnením na poskytovanie právnych služieb. Zastupovanie v konaní pred súdmi je výkonom advokácie podľa § 1 ods. 2 zákona o advokácii, ktorý je ex lege vyhradený advokátom.

9. V prípade profesionálneho zastúpenia, teda zastúpenia advokátom prináleží strane z hľadiska odôvodnenosti a účelného vynaloženia výdavkov na odmenu za zastupovanie ich náhrada. Zastúpenie strany advokátom pri uplatňovaní alebo bránení práva požíva z tohto hľadiska osobitnú ochranu a nepriznanie náhrady trov právneho zastúpenia musí byť v konkrétnom prípade odôvodnené mimoriadnymi okolnosťami.

10. Žalované 8/ a 11/ zvolením advokáta len využili svoje základné právo zaručené im Ústavou SR na právne zastúpenie, ktoré im nemožno uprieť alebo odmietnuť ani ho nemožno preskúmať napr. z hľadiska účelnosti, ako sa nesprávne dovoľáva žalobkyňa. Je ponechané na ich slobodnom rozhodnutí.

11. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie nezistil v tomto prípade žiadne mimoriadne okolnosti (resp. dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 C.s.p.), ktoré by odôvodňovali nepriznanie náhrady trov právneho zastúpenia, ktoré úspešným žalovaným vznikli v súvislosti s prijatím právnej pomoci a poskytnutými právnymi službami (odmena, náhrada hotových výdavkov advokáta,...) a s účasťou na pojednávaní.

12. Takouto mimoriadnou okolnosťou určite nie je upozornenie žalobkyne v žalobe, že ich ako žalované označuje „len z procesného hľadiska“. Pokiaľ bola žalobkyňa názoru, že účasť žalovaných 8/ a 11/ v spore nie je nutná, nemala ich v žalobe ako strany sporu označovať a tak ich do súdneho sporu „volať“. Je totiž právom strany sporu vyjadreným v procesnom poriadku vyjadrovať sa k žalobe i veci samej, zúčastňovať sa pojednávaní a pod. s využitím služieb advokáta, ktoré práva sú súčasťou spravodlivého súdneho procesu.

13. Napokon žalované 8/ a 11/ správne využili právne služby advokátky, ktorá od počiatku sporu upozorňovala žalobkyňu na nedostatok pasívnej vecnej legitímácie žalovaných v spore (viď napr. vyjadrenie žalovaných 8/ a 11/ k žalobe z 13.04.2017 na č.l.63 spisu), ktorý nedostatok bol napokon dôvodom zamietnutia žaloby žalobkyne voči žalovaným 8/ a 11/ (viď ods. 62 odôvodnenia rozsudku), teda dôvodom ich úspechu v spore, ktorý úspech je zas právnym dôvodom priznania náhrady trov konania žalovaným podľa § 255 ods. 1 C.s.p. Ak by žalobkyňa reflektovala na vyjadrenie žalovaných 8/ a 11/ a zobrala žalobu voči nim späť, nedošlo by k vzniku ďalších trov.

14. Odvolací súd nezistil v úvahách súdu prvej inštancie, ktoré ho viedli k rozhodnutiu o práve žalovaných na náhradu trov konania voči žalobkyňi, nedostatky alebo vady a preto nepovažuje odvolacie námietky žalobkyne za dôvodné. Záver súdu považuje odvolací súd za spravodlivý.

15. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu vo výroku XI. podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. ako vecne správne potvrdil.

16. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 C.s.p. v spojení s § 255 ods.1 a § 251 C.s.p. Z výsledku odvolacieho konania vyplýva, že žalované boli v odvolacom konaní úspešné, a preto im v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. patrí právo na náhradu trov tohto odvolacieho konania. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. (§ 262 ods. 2 C.s.p.)

17. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).